

Sant Andreu de Gurb

Gurb

Ubicació

Comarca: Osona
Lloc/Adreça: Parròquia de Sant Andreu de Gurb
Emplaçament: A 975 metres per pista asfaltada de la carretera BV-4601, punt quilomètric 3'400

Coordenades:

Latitud: 41.95539
Longitud: 2.22203
UTM Est (X): 435525
UTM Nord (Y): 4645116

Classificació

Número de fitxa: 08100-1
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia: Edifici
Estil / època: Medieval Romànic Modern Contemporani Neoclàssic
Segle: XII-XIX
Estat de conservació: Bo
Protecció: Legal
Observacions protecció: Normes subsidiàries de planejament de Gurb, 2002.
Número inventari: Sí, IPA
Generalitat:
Accés: Fàcil
Ús actual: Religios
Titularitat: Privada
Titular: Bisbat de Vic. c. Santa Maria, 1. 08500. Vic
Autor de la fitxa: Jordi Compte
Data de registre de la fitxa: dl., 06/12/2010 - 01:00

Descripció

Sant Andreu de Gurb es troba situada sobre un pla elevat als peus de la vessant est del turó de la Creu de Gurb.

L'edifici és format per una espaiosa nau rectangular capçada a l'est per un absis

semicircular. La nau és coberta amb volta apuntada i reforçada per uns tímids arcs torals. Els murs són de maçoneria de pedra, amb cantonades delimitades amb carreus treballats. En l'absis i algunes parts del mur sud s'observa un parament de filades regulars de carreus treballats, indicant les parts menys modificades que es conserven de la construcció romànica del segle XII.

Al llarg dels segles XVII i XVIII es van obrir les capelles laterals a les façanes nord i sud, i es va construir la sagristia adossada al nord-est. Ja al segle XIX es va reformar el portal principal de l'església, orientat al sud, donant-li l'aspecte actual, amb elements d'estil neoclàssic.

El campanar és una torre troncopiramidal, més alta que la resta de les edificacions, presumiblement construït el segle X. Consta de tres pisos delimitats per dos frisos de motllura simple i només conté obertures al pis superior. Les obertures es troben reformades exceptuant un arc de ferradura de muntants avançats a la façana oest. El campanar queda rematat amb marlets, probablement provinents de la reforma del segle XVIII.

Observacions:

A l'interior de l'església es conserva una batent de la porta medieval atribuïda al segle XII. L'altra batent es conserva al Museu Episcopal de Vic.

Història

L'església de Sant Andreu de Gurb es troba documentada des de l'any 942, quan el sacerdot Giscafred donà la seva casa de Sant Andreu apòstol, la basílica del qual es trobava fundada a la vila de Gurb, un alou situat als confins de la vila de Gurb, al Prat de Vic, i un vil·lar prop de la Guàrdia.

Consta com a parròquia en una llista entre els anys 1025 i 1050 i des del 1072. Al llarg del segle XI la parròquia va ser objecte de disputa entre els senyors del castell de Gurb i diversos bisbes vigatans. La concòrdia va arribar l'any 1080 però no va ser fins ben entrat el segle XII que els senyors del castell de Gurb van deixar de posseir la parròquia.

L'església es va refer el segle XII aprofitant el campanar i una imposta esculpida que va quedar integrada a l'absis. El segle XIX es va construir un nou pòrtic, època en que també es deuria arreglar el darrer pis del campanar.

Bibliografia

AADD (1984). Catalunya Romànica. Osona. Volum II. Enciclopèdia Catalana, S.A.
AADD (2002). Gurb. Un poble arrelat a la terra. Edicions Àlber.

